

Η Οσία Συγκλητική είπε...

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Τμήμα μωσαϊκού ναού του Αγίου Απολιναρίου του νέου στη Ραβέννα (526 μ.Χ)

1. Είπε η αμμάς Συγκλητική· «Εκείνους που πλησιάζουν προς τον Θεό στην αρχή τους περιμένει αγώνας και πολύς κόπος, ύστερα όμως χαρά ανείπωτη. Γιατί όπως ακριβώς αυτοί που θέλουν να ανάψουν φωτιά στην αρχή καπνίζονται και δακρύζουν και μόνον τότε κατορθώνουν αυτό που γυρεύουν να κάνουν – γιατί βέβαια λέει πως ο Θεός μας είναι φωτιά που κατατρώνει – έτσι κι εμείς πρέπει να ανάψουμε μέσα μας τη θεία φωτιά με δάκρυα και πόνους».

2. Είπε ακόμη ότι «Εμείς που διαλέξαμε τη μοναχική ζωή οφείλουμε να έχουμε άκρα σωφροσύνη. Βέβαια και ανάμεσα στους κοσμικούς φαίνεται να υπάρχει η σωφροσύνη, όμως μαζί μ' αυτήν συνυπάρχει και η αφροσύνη, επειδή αυτοί αμαρτάνουν με όλες τις υπόλοιπες αισθήσεις, αφού και βλέπουν άπρεπα και γελούν άτακτα».

3. Είπε πάλι· «Καθώς τα πολύ ισχυρά φάρμακα διώχνουν τα δηλητηριώδη ερπετά, έτσι και η προσευχή μαζί με τη νηστεία εξαφανίζει τους πονηρούς λογισμούς».

4. Είπε πάλι· «Πολλές είναι οι παγίδες του διαβόλου. Με την φτώχεια δεν κατάφερε να κλονίσει μια ψυχή; Τότε φέρνει σαν δόλωμα τον πλούτο. Αν ούτε με τις ύβρεις και τους ονειδισμούς δεν μπορέσει, χρησιμοποιεί τους επαίνους και τη δόξα. Σαν νικηθεί με τη σωματική υγεία, φέρνει αρρώστιες στο κορμί. Όταν δεν κατορθώσει

να μας ξεγελάσει με τις ηδονές, προσπαθεί να μας κάνει να ξεστρατίσουμε με αθέλητες ταλαιπωρίες. Φέρνει – ύστερα από παραχώρηση – βαρύτατες ασθένειες, ώστε εξαιτίας αυτών να ολιγοψυχήσουμε και έτσι να νοθευτεί η αγάπη προς το Θεό. Ακόμη κατατρώνει το κορμί με σφοδρότατους πυρετούς και το θλίβει με ακατάσχετη δίψα.

Αν λοιπόν τα παθαίνεις αυτά επειδή έχεις αμαρτήσει, υπενθύμισε στον εαυτό σου τη μέλλουσα κόλαση και το αιώνιο πυρ και τις καταδικαστικές ποινές και δεν θα ολιγοψυχήσεις για αυτά που σου συμβαίνουν. Να χαρείς γιατί ενδιαφέρθηκε ο Θεός για σένα και έχε στο στόμα σου το γλυκύτατο εκείνο ρητό· «Με διάφορους τρόπους με παίδευσε ο Κύριος, αλλά τελικά δεν με παρέδωσε στον θάνατο». Αν ήσουν σαν το σίδερο, γνώριζε πως μόνο με τη φωτιά διώχνεις τη σκουριά. Αν πάλι ασθενείς, ενώ είσαι δίκαιος, μάθε πως ανεβαίνεις σε ακόμη υψηλότερα μέτρα. Κι αν ακόμη είσαι χρυσάφι, με τη φωτιά γίνεσαι γνησιότερος. Μήπως όμως σου δόθηκε σατανικός άγγελος να βασανίζει τη σάρκα σου; Να αγαλλιάσεις τότε από χαρά, άκου με ποιόν εξομοιώθηκες – έχεις αξιωθεί της μερίδας του Παύλου. Ή πάλι βασανίζεσαι από πυρετό και παιδεύεσαι με ρίγη; Λέει η Γραφή σχετικά· «Περάσαμε μέσα από φωτιές και θάλασσες και μας οδήγησες σε αναψυχή». Βρίσκεσαι τώρα στην πρώτη φάση; Περίμενε θάρθει και η δεύτερη. Καθώς ασκείς την αρετή να κραυγάζεις τα λόγια του αγίου που λέει· «Είμαι φτωχός και θλίβομαι από τους πόνους». Έτσι μέσα από αυτούς τους δυο τρόπους θλίψης θα γίνεις τέλειος, όπως λέει· «Μέσα από τη θλίψη με ύψωσες». Με αυτά τα γυμνάσματα λοιπόν να προπονήσουμε τις ψυχές μας, γιατί ο αντίπαλος βρίσκεται ήδη μπροστά μας».

5. Είπε ακόμη· «Όταν νηστεύεις, μη προφασιστείς αρρώστια, γιατί σε ίδιες αρρώστιες πέφτουν πολλές φορές και αυτοί που δεν νηστεύουν, Άρχισες το καλό; Μην κάνεις πίσω, αν σου ριχτεί ο εχθρός. Με την υπομονή σου θα τον τσακίσεις. Και οι ναυτικοί όταν καθώς ξανοίγονται με το πλοίο έχουν ευνοϊκό άνεμο και αφού απλώσουν τα πανιά συναντούν αντίθετο, τότε εξαιτίας αυτής της αναποδιάς δεν ρίχνουν μεμιάς την πραμάτεια τους στη θάλασσα. Αλλά, αφού ησυχάσουν για λίγο ή και έστω βγουν έκτος μάχης από την τρικυμία, πάλι συνεχίζουν την πορεία τους. Έτσι και εμείς λοιπόν και αν πέσει καταπάνω μας ενάντιος αγέρας, αντί για πανί να σηκώσουμε ψηλά τον Σταυρό και άφοβα στο υπόλοιπο ταξίδι να πλεύσουμε».

6. Είπε η ίδια· «Είναι επικίνδυνο να διδάσκει ένας που δεν έχει προχωρήσει στην πράξη της αρετής. Όπως δηλαδή καθώς κάποιος έχει σπίτι ετοιμόρροπο και δεχθεί σ' αυτό φιλοξενούμενους, θα τους κάνει κακό με την πτώση των τοίχων, έτσι και εκείνοι οι οποίοι δεν κατάρτισαν πρώτα τους εαυτούς τους, θα προξενήσουν την απώλεια σε όσους προσέρχονται σε αυτούς. Γιατί με τα λόγια βέβαια τους προσκάλεσαν στο δρόμο της σωτηρίας, με την κακή τους όμως συμπεριφορά θα

βλάψουν τελικά τους αγωνιστές».

7. Είπε πάλι· «Καλό είναι να μη οργίζεται κανείς. Αλλά και αν συμβεί αυτό, γνώριζε πως ούτε μιας ημέρας καιρό δεν σου παραχώρησε για το πάθος, εκείνος που είπε· «Ας μη σας προλάβει οργισμένους η δύση του ήλιου». Εσύ όμως περιμένεις να σε προλάβει η δύση της ζωής σου. Γιατί μισείς τον άνθρωπο που σε λύπησε; Δεν είναι αυτός που σε αδίκησε, αλλά ο διάβολος. Να μισήσεις την αρρώστια λοιπόν και όχι τον άρρωστο».

8. Είπε πάλι· «Όσο περισσότερο προοδεύει κάποιος αθλητής, τόσο και με ισχυρότερο αντίπαλο συναγωνίζεται».

9. Είπε πάλι· «Έχει γραφεί· “Γίνετε συνετοί σαν τα φίδια και άμεμπτοι όπως τα περιστέρια”. Το να γίνετε συνετοί σαν τα φίδια λέχθηκε για να μη μας διαφεύγουν οι επιθέσεις και οι πονηριές του διαβόλου, γιατί το όμοιο από το όμοιο του αναγνωρίζεται πολύ γρήγορα. Το άμεμπτο όμως του περιστεριού υποδεικνύει την καθαρότητα των πράξεών μας».

10. Είπε πάλι· «Όπως ένας θησαυρός χάνεται σαν φανερωθεί, έτσι και η αρετή που αναγνωρίζεται και γίνεται ευρέως γνωστή εξαφανίζεται. Και ακόμη όπως το κερί λιώνει μπρος στη φωτιά, έτσι και η ψυχή εξαιτίας των επαίνων χαλαρώνει και σταματάει να αγωνίζεται».

11. Είπε πάλι· «Καθώς δεν είναι δυνατό στον ίδιο τόπο όπου υπάρχει αγριάδα να φυτρώσει σπόρος, έτσι είναι αδύνατο να κάνουμε καρπό ουράνιο όταν μας περιβάλλει η ανθρώπινη δόξα».

12. Είπε πάλι· «Παιδιά μου· όλοι θέλουμε να σωθούμε, όμως εξαιτίας της δικής μας αμέλειας απομακρυνόμαστε τελικά από τη σωτηρία».

13. Είπε επίσης· «Ας είμαστε προσεκτικοί, γιατί οι κλέφτες μπαίνουν και χωρίς να το θέλουμε διαμέσου των σωματικών μας αισθήσεων. Πώς είναι δυνατό να μη μαυρίσει ένα σπίτι από τους καπνούς που θα σηκωθούν έξω αν έχει ανοιχτά παράθυρα;».

14. Είπε πάλι· «Δεν πρέπει σ' αυτή τη ζωή να ξενοιάσουμε, όπως λέει και η Γραφή· «Αυτός που νομίζει πως στέκεται καλά στα πόδια του, ας προσέχει μην πέσει». Πλέουμε σαν το καράβι στο άγνωστο, άλλωστε η ζωή μας έχει χαρακτηριστεί ως θάλασσα από τον ψαλμωδό. Όμως η θάλασσα αλλού είναι γεμάτη υφάλους, αλλού είναι φουρτουνιασμένη και αλλού πάλι γαλήνια. Εμείς λοιπόν θεωρούμε πως πλέουμε εκεί που είναι γαληνεμένη η θάλασσα, ενώ για τους κοσμικούς εκεί που έχει τρικυμία. Ακόμη πως ταξιδεύουμε μέσα στην ημέρα και μας οδηγεί ο ήλιος

της δικαιοσύνης. Όμως είναι ενδεχόμενο πολλές φορές ο κοσμικός άνθρωπος που ταξιδεύει μέσα στο σκοτάδι και την κακοκαιρία, αν ξαγρυπνήσει, να σώσει το πλοίο του, ενώ εμείς που είμαστε μέσα στη γαλήνη, εάν από αμέλεια αφήσουμε το πηδάλιο των αρετών, να βυθιστούμε».

15. Είπε πάλι· «Όπως είναι αδύνατο χωρίς καρφιά να κατασκευαστεί ένα πλοίο, έτσι αποκλείεται να σωθεί κανείς δίχως την ταπεινοφροσύνη».

16. Είπε πάλι· «Υπάρχει λύπη ωφέλιμη, αλλά υπάρχει και λύπη που προξενεί βλάβη. Η ωφέλιμη λύπη είναι όταν θλίβεται κανείς για τις αμαρτίες του, ώστε να μην χάσει την καλή του πρόθεση για σωτηρία, ή όταν στενοχωρείται για την πνευματική ασθένεια των γύρω του, φτάνοντας με αυτό τον τρόπο στην τέλεια αρετή. Η λύπη όμως που προέρχεται από τον εχθρό είναι γεμάτη παραλογισμό, γι' αυτό και ονομάστηκε από μερικούς ακηδία. Αυτήν την κατάσταση πρέπει να την απομακρύνει κανείς με την προσευχή και την ψαλμωδία».

17. Αυτός που μέσα στη μύτη του έχει τη δική του δυσωδία, δεν αισθάνεται άλλη μυρωδιά, έστω και αν σταθεί πάνω από όλα τα πτώματα.

(Δ. Γ. Τσάμη, «Μητερικόν». Διηγήσεις αγ. Μητέρων της ερήμου- επιλογή).